

Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici – Faza I Deinstitucionalizacija usluga za osobe s problemima ovisnosti – Razvoj mreže socijalnih usluga UP.02.2.2.06.0373

Tomislav Beganović, Arian Dišković - HUHIV

<https://huhiv.hr/razvoj-mreze-socijalnih-usluga/>

Osnovne informacije o projektu

- **Nositelj:** Hrvatska udruga za borbu protiv HIV-a i virusnog hepatitisa
- **Partner:** Hrvatski zavod za javno zdravstvo
- **Operativni program:** Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.
- **Trajanje projekta:** 14. travnja 2020. – 13. travnja 2022.
- **Financiranje:** U okviru Poziva za dodjelu bespovratnih sredstava „Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici – Faza I“ broj poziva: UP.02.2.2.06 Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku donijelo je Odluku o financiranju projekta Deinstitutionalizacija usluga za osobe s problemima ovisnosti – Razvoj mreže socijalnih usluga – u iznosu od 1.495.553,78 kuna. Projekt se financira iz Europskog socijalnog fonda uz intenzitet potpore od 100%.

<https://strukturnifondovi.hr/> <http://www.esf.hr/>

Sažetak i cilj projekta

- **Sažetak projekta:** U partnerstvu s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo provodit će se aktivnosti sa svrhom izgradnje mreže suradnje dionika na lokalnoj i regionalnoj razini s ciljem izvaninstitucionalne pomoći za osobe s problemima ovisnosti i članove njihovih obitelji. **Projekt je orijentiran na ovisnike o opojnim drogama koji su najugroženija skupina po postotku oboljenja od hepatitisa C.** U mrežu će se uključiti 6 renomiranih udruga uz podršku Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Cjelokupni projekt provodi se na području 12 županija.
- **Cilj projekta:** unaprjeđenje socijalne uključenosti osoba s problemima ovisnosti o drogama kroz izgradnju mreže suradnje dionika na lokalnoj i regionalnoj razini za pružanje izvaninstitucionalnih socijalnih usluga za pripadnike ciljne skupine i članove njihovih obitelji.
- Svrha ovog projekta je unaprijediti socijalnu uključenost osoba s problemima ovisnosti o drogama, a kako bi se osigurao doprinos programima smanjenja štete koja nastaje zlouporabom droga predviđenima u Nacionalnom akcijskom planu suzbijanja zlouporabe droga u Republici Hrvatskoj. Općem cilju projekta pridonijeti ćemo **povećanjem uključenosti u društvo osoba s problemima ovisnosti o drogama širenjem mreže izvaninstitucionalnih usluga u zajednici usmjerenih na prevenciju, otkrivanje i uključivanje u zdravstvenu skrb i liječenje za oboljele od zaraznih bolesti, pružanjem adekvatne edukacije o problemima ovisnosti i zaraznim bolestima** i osnaživanje članova obitelji te jačanje kapaciteta stručnjaka u udrugama u svrhu jačanja postojećih programa smanjenja štete nastale zlouporabom droga.
- **Pokazatelji:** SO 203 Broj pružatelja socijalnih usluga koji provode projekte – ciljna vrijednost 2; UP.02.2.2.06-01 Druge osobe u nepovoljnom položaju – ciljna vrijednost 450

Ishodi projekta

- Izrađen edukacijski priručnik za stručnjake za rad s osobama u povećanom riziku od korištenja droga (na 4 jezika)
- Izrađen paket podrške za korisnike projekta
- izgrađena mreža suradnje dionika na lokalnoj i regionalnoj razini za pružanje izvaninstitucionalnih socijalnih usluga za pripadnike ciljne skupine i članove njihovih obitelji
 - Direktno obuhvaćeno 12 županija na čijem se području provode projektne aktivnosti od kojih su 6 potpomognuta područja
 - 5 terapijskih zajednica, 6 udruga (drop-in centri), 3 zatvora, 2 probacijska ureda
 - Obuhvaćeno preko 450 osoba u povećanom riziku od korištenja droga (uključujući i članove njihovih obitelji)
 - Edukacija, savjetovanje, psihosocijalna podrška, probirno testiranje na anti-HCV
 - 20 stručnjaka educirano za provođenje specijaliziranog programa razrađenog i implementiranog od strane zdravstvenih stručnjaka
- Provedena javnozdravstvena kampanja – Svjetski dan hepatitisa
- U tijeku do kraja projekta:
 - Outreach aktivnosti
 - Izrada stručne publikacije s ishodima projekta
 - Stručna konferencija

Priručnik za stručnjake za rad s osobama u povećanom riziku od korištenja droga

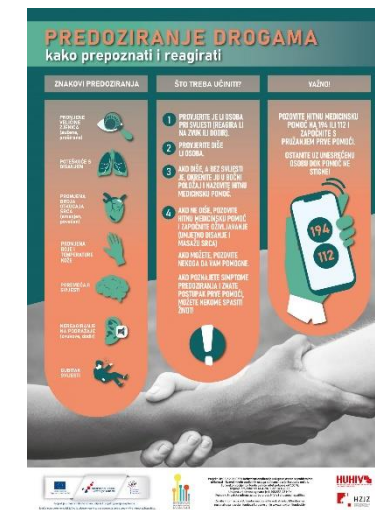
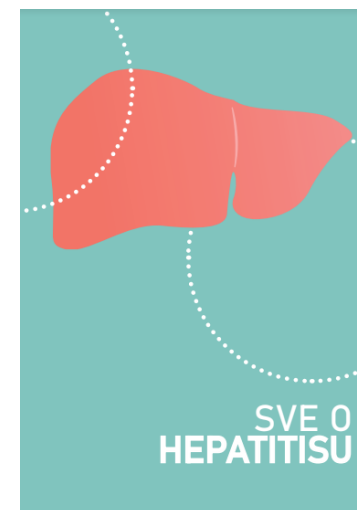
Cilj [priručnika](#) je na jednom mjestu okupiti znanja i spoznaje koji bi mogli biti korisni za osobe koje rade u području prevencije zaraznih bolesti povezanih s korištenjem droga kao što su virusni hepatitis B i C i infekcija HIV-om te pružanju usluga pomoći i podrške za socijalnu uključenost osobama s problemima ovisnosti o drogama – od teorijskog znanja i podataka o infekcijama povezanim s korištenjem droga u Hrvatskoj pa do alata i ciljanih aktivnosti i praktičnih informacija kako doseći ciljanu populaciju i u situacijama kada je to znatno otežano. Priručnikom se nastoje osnažiti osobe koje se bave ovom tematikom i time unaprijediti postojeće aktivnosti u ovome području.

Paket podrške za korisnike projekta

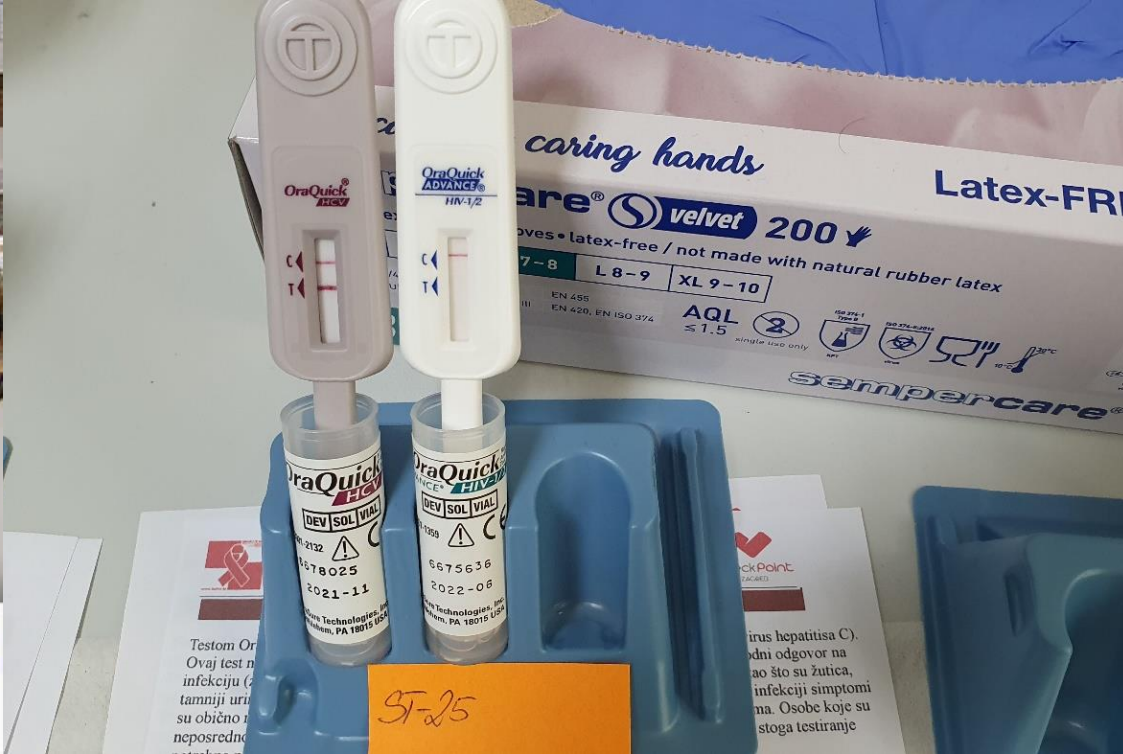
- brošura o hepatitisu i vrstama virusnih hepatitisa, prijenosu, simptomima, posljedicama i utjecaju na zdravlje, liječenju, prevenciji i korisnim alatima informiranja i podrške
- brošura o pristupu skrbi i važnim informacijama svima kojima je priopćen preliminarno pozitivan ili pozitivan nalaz nakon testiranja na virusni hepatitis B i/ili C
- sadržaj kojim želimo upozoriti na opasnosti predoziranja drogom (brošura i plakat), učinke pojedinih droga na organizam, razdoblja povišenog rizika, znakove i simptome te kako ih prepoznati i što učiniti kako bismo spasili život uključujući najčešće infekcije kod korisnika droga.
- USB pohrana sa navedenim materijalima u digitalnom obliku za elektronsku distribuciju i dugoročnu upotrebu u sklopu održivosti podrške u zajednici
- Vrećicu sa svim navedenim sadržajima

Outreach

- **11 drop-in centara i terapijskih zajednica**
- **3 zatvora i kaznionica + centar za dijagnostiku**
- **Edukacija stručnjaka u lokalnim zajednicama + povezivanje sa sustavom skrbi i liječenja**
- **Probirno anti-HCV testiranje**

Predsavjetovanje i procjena rizika

OBRAZAC ZA PREDSAVJETOVANJE I PROCJENU RIZIKA ZA PRISTUPANJE TESTIRANJU

DATUM: _____

SIFRA KORISNIKA:

OSOBNI PODACI O KORISNIKU

Spol: M Ž

Mjesto prebivališta: selo
 malo mjesto/gradić
 grad

Država: _____

Godina rođenja: _____

Stručna sprema: _____

Trenutno zaposlen: DA
 NE
 UMIROVLJENIK

Bračni/intimni status (moguće više odgovora):

- brak
- samac / sama
- u stalnoj vezi
- rastavljen / rastavljena
- udovac/udovica

Imate li djece? DA NE

Jeste li trudni? (žene) DA NE

Broj prijašnjih HIV testiranja? _____

Ako ih ima, kada zadnji put? _____

Broj prijašnjih HCV testiranja? _____

Ako ih ima, kada zadnji put? _____

Znate li već da ste HIV+? DA NE

Znate li već da ste HCV+? DA NE

Jeste li cijepljeni na hepatitis B? DA NE

Jeste li se dosad liječili od: gonoreje DA NE
klamidije DA NE
sifilisa DA NE

POVIJEST RIZIČNIH PONAŠANJA

Rizičan spolni odnos DA NE

Spolni odnos s: muškarci
 žene
 oboje

Analni odnosi: ne
 da (pasivna uloga)
 da (aktivna uloga)
 da (aktivno i pasivno)

Broj spolnih partnera unatrag godinu dana:

Korištenje kondoma unatrag 6 mjeseci:

- nikad
- ponekad
- gotovo uvijek
- uvijek

Pružatelj seksualnih usluga DA NE

Korisnik seksualnih usluga DA NE

Intravenozni korisnik droga DA NE

Jeste li ikad dijelili pribor za injektiranje droga s drugima? DA NE

Jeste li ikad dijelili pribor za inhaliranje droga s drugima? DA NE

Rizična izloženost HIV/HCV-u (u posljednjih 6 mjeseci):

- Jednokratno
- Višekratno

Kakve ste sve droge koristili?

- marihuana
- doppers
- LSD
- amfetamini (speed)
- ecstasy
- steroidi
- kokain
- heroin
- gljive
- sintetički kanabinoidi

Imate li zdravstveno osiguranje i LOM?

Imate li nekih drugih zdravstvenih tegoba / bolesti?

POVIJEST OSTALIH RIZIKA

Dulji boravak izvan Hrvatske? DA NE

Ako DA u kojoj zemlji? _____

Tetoviranje i percings? DA NE

Kontakt s tuđom krvlju (nesreća, tučnjava)?

DA NE

Primanje transfuzije krvi i drugih derivata:

- Nikad
- Da, u Hrvatskoj
- Da, izvan Hrvatske

Koja država? _____

Jeste li ikad dobrovoljno davali krv? DA NE

Jeste li ikad dijelili pribor za osobnu higijenu s nekim koga ne poznajete? DA NE

Dodatne napomene:

Procjena rizika

1 2 3 4 5

Preporuka za testiranje:

- Anti HIV
- Anti HCV

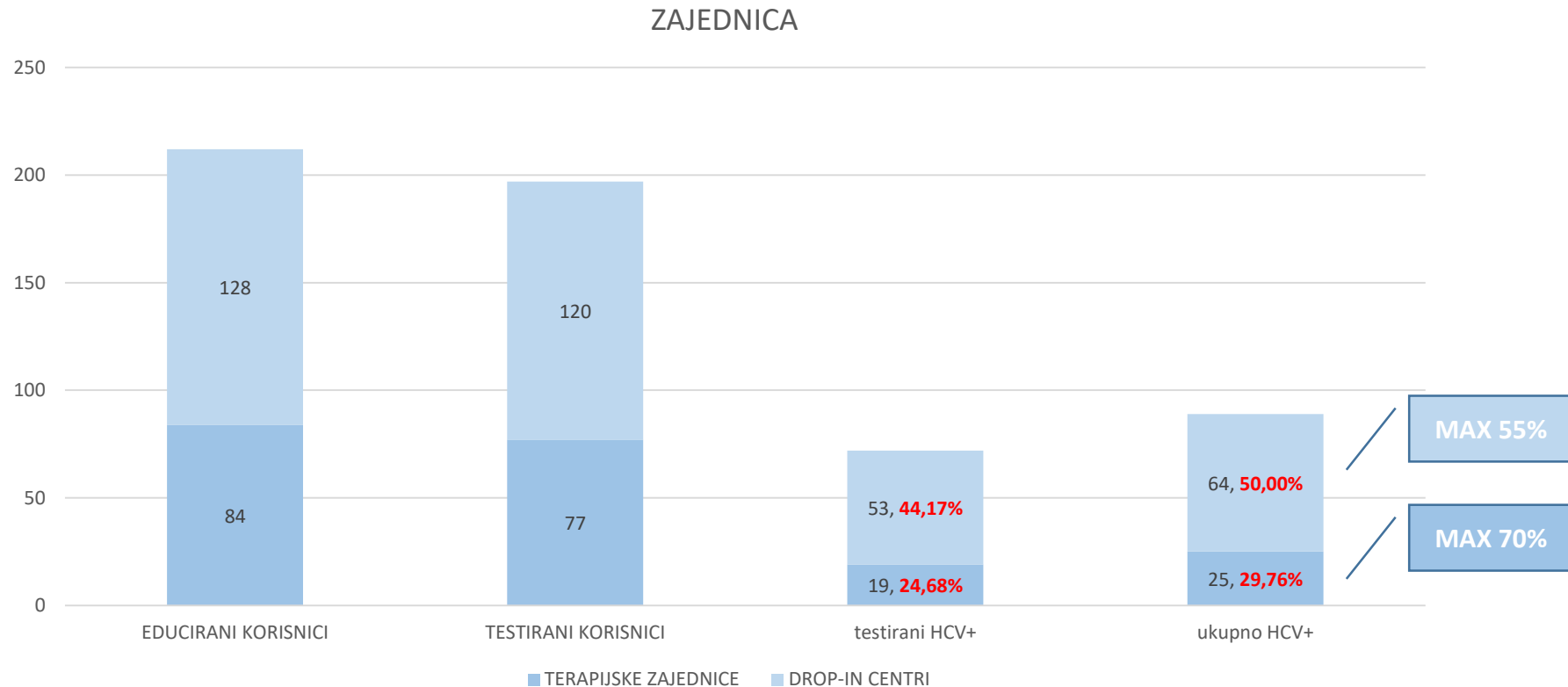
Potpis savjetnika: _____

REZULTATI TESTIRANJA
OraQuick HIV/HCV Rapid Antibody testa

- Uprava za zatvorski sustav i probaciju pri Ministarstvu pravosuđa
- Zatvor u Zagrebu
- Centar za dijagnostiku u Zagrebu
- Kaznionica u Lepoglavi
- Kaznionica u Glini

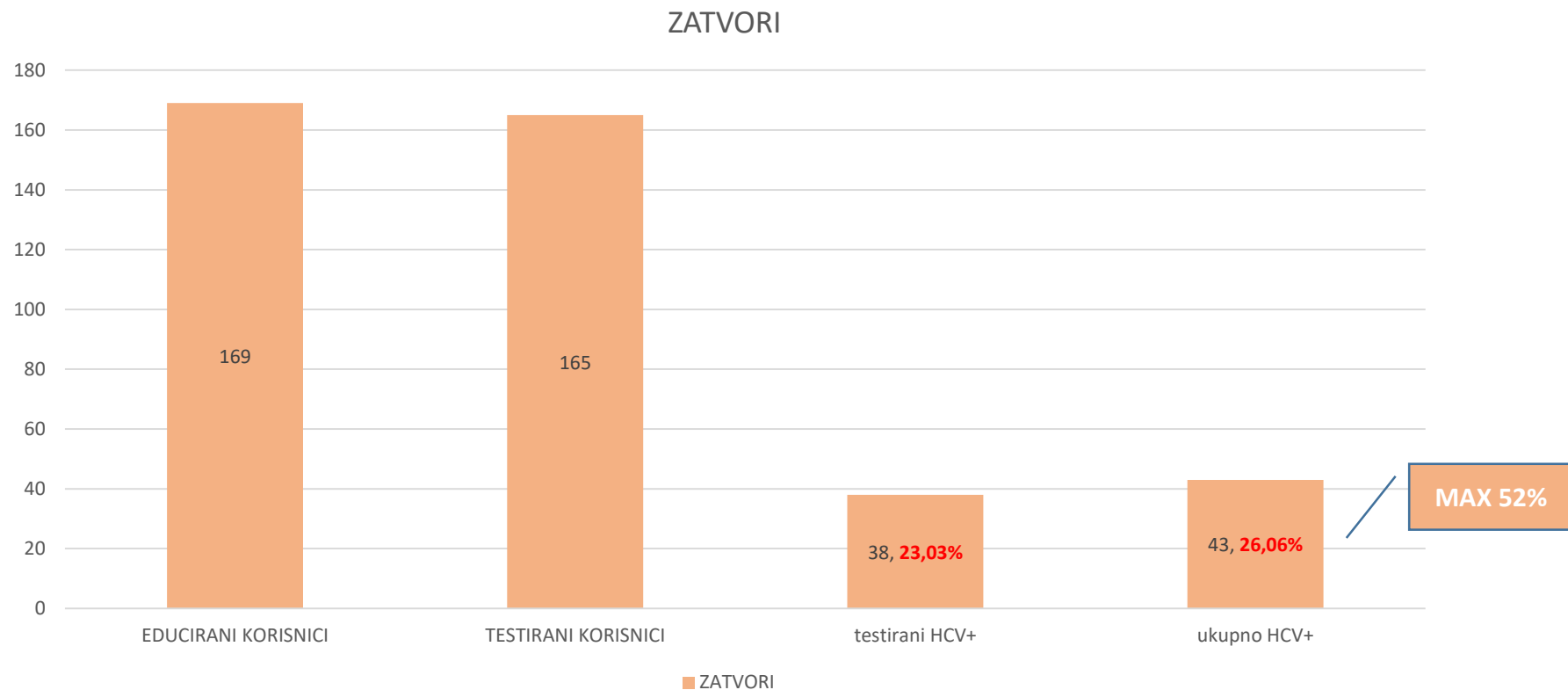
Preliminarni rezultati

Izvori:

- Terapijske zajednice: Reto cetar Zagreb, Moji dani Đurmanec, Zajednica Susret Ivanovac, Reto centar Solin, Biram novi život Vukovar
- Drop-in centri: Institut Pula i drop-in Poreč, Terra Rijeka, Help Split, Porat Zadar

Preliminarni rezultati

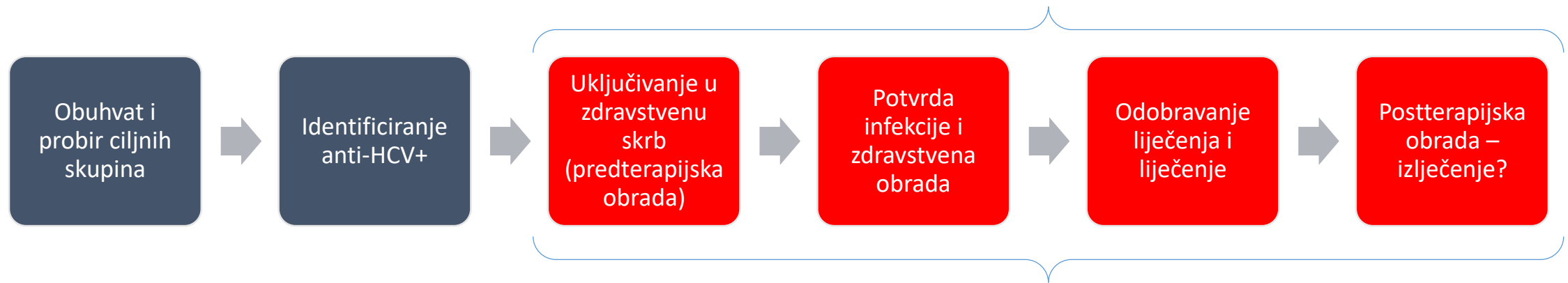
Izvor: Zatvor u Zagrebu, Centar za dijagnostiku u Zagrebu, Kaznionica u Lepoglavi, Kaznionica u Glini

Rezultati prije (10) godina – što smo postigli?

- **2010–2011** – 13 prisons and penitentiaries (*17 visits by HUHIV / Prison Hospital team*)
 - 439 tested persons:
 - 327 anti-HCV tested – 31 reactive results (**9.48%**)
 - 392 anti-HIV tested – 1 reactive result (0.26%)
- **2012** – 2 needle exchange centres, 2 therapeutic communities, 1 prison (*by HUHIV / CRC team*)
 - 59 anti-HCV and anti-HIV tested persons:
 - 18/59 HCV reactive (**30.5%**) – 14/33 (42.4%) in needle exchange centre; 2/17 (11.8%) in therapeutic communities; 2/9 (22.2%) in prison
 - 0 HIV reactive
- **2016 - CheckPoint outreach pilot** (*by HUHIV/Clinic team*)
 - Involved 2 counselling centres for (ex.)PWID (just 2 days; what if more resources?)
 - 42 persons anti-HCV tested; 14 anti-HCV reactive (**33.3%**)
 - Counselling centre 1: 9/19 HCV (**47.4%**); counselling centre 2: 5/23 HCV (**21.8%**)

Kontinuum zdravstvene skrbi (HCV)

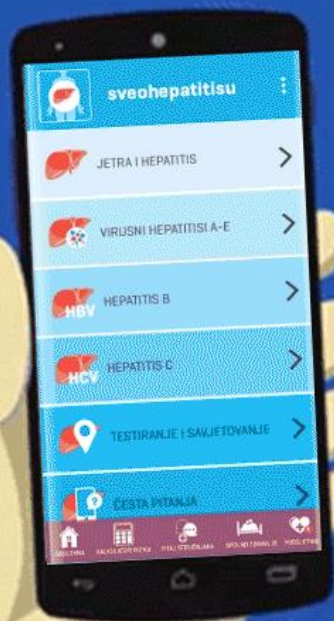
Praćenje ključnih epidemioloških pokazatelja?

Korisnici DROPI-IN centara - !?!
Korisnici terapijskih zajednica - !?!

- Korisnici zatvorskog sustava:
- Pilot projekt medicinske obrade anti-HCV+ pacijenata
 - Definiran prijedlog dugoročnog modela (Ministarstvo pravosuđa, HZJZ, HUHIV, struka)

Javnozdravstvene kampanje

HEPATITISI B I C NE POKAZUJU SIMPTOME TIJEKOM DUŽEG VREMENA ILI SU ONI BLAGI, ALI KRONIČNA INFEKCIJA MOŽE OZBILJNO OŠTETITI JETRU I ZDRAVLJE. JESTE LI SE TESTIRALI?

NE ČEKAJTE.
TESTIRAJTE SE.
LIJEČITE SE.

! HEP
CAN'T
WAIT!

SVJETSKI DAN HEPATITISA
28. SRPNJA, 2021.

POSAVJETUJTE SE S VAŠIM IZABRANIM LJEČNIKOM O POTREBI TESTIRANJA NA HEPATITIS B ILI C.
VIŠE INFORMACIJA I PODRŠKA: [0800 448 767](tel:0800448767) / PITAJ@HUHIV.HR
NAJBLIŽI CENTAR ZA SAVJETOVANJE I TESTIRANJE POTRAŽITE NA SPOLNOZDRAVLJE.HR/TRAŽILICA

World
Hepatitis
Day

www.huhiv.hr

www.hepatitis.hr

www.volimzdravlje.hr

#Sveohepatitsu

Google play

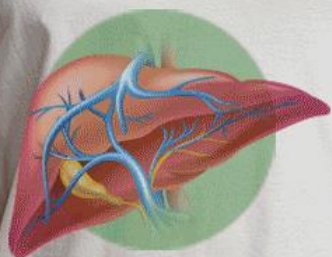
App Store

! HEP
NE MOŽE
ČEKATI

! HEP
NE MOŽE
ČEKATI

NORMALNA JETRA

volim
zdravlje

Bio sam u riziku od zaraze
hepatitisom C i dobro
da sam se testirao na vrijeme

volim
zdravlje

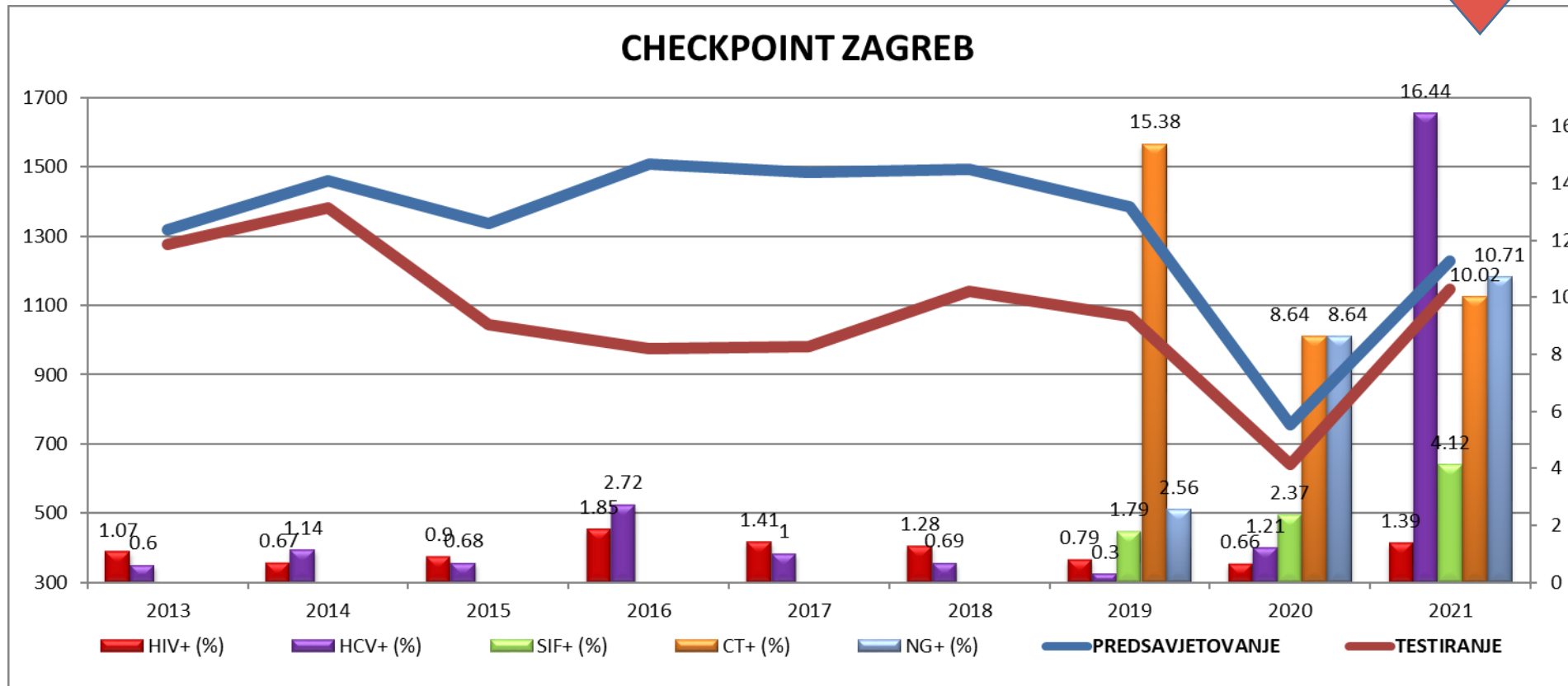
DIJAGNOSTIKA

volim
zdravlje

Probirno testiranje u zajednici HUHIV CheckPoint + outreach

- Kontinuirane usluge testiranja na HIV/HCV/SIF/CT/NG
 - Digitalni pristup
- Demedikalizacija - Istraživanje
- Provedba *OUTREACH* aktivnosti

Izvor: HUHIV – do 30.11.2021 - CheckPoint Zagreb, CZM, Outreach, Zatvori

www.volimzdravlje.hr

www.hepatitis.hr

www.spolnozdravlje.hr

www.huhiv.hr

E-LEARNING tečajevi za zdravstvene djelatnike
Stručni medicinski članci
Korisne informacije

Mobilna aplikacija Sve o hepatitisu i web platforma
HBV/HCV Kalkulator rizika, testiranje i savjetovanje, česta pitanja, pitaj stručnjaka

Mobilna aplikacija Spolno zdravlje i web platforma
HIV i SPB Kalkulator rizika, testiranje i savjetovanje, česta pitanja, pitaj stručnjaka

HUHIV - Podrška zajednice, struke i ključnih dionika - sinergija institucionalnog zdravstvenog sustava i društvene zajednice kao učinkovitog ulaganja u zdravlje građana.